

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוזהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - משפטים קטו.

רועה הנאמן, עבד נאמן, אליך עבד עברי - (דברים טו) העניק תעניק לו. תעניק - לו, תעניק - לבניו, בדברים הננוזים הללו. ומגן - גרנה של התורה שלך. ומיך - בגרן וקב הכתוב מדבר, כמו שבארו בעלי המשנה, בפסלת גרן וקב הכתוב מדבר.

רעיא מהימנא, עבד נאמן, למגן עבד עברי, (דברים טו) העניק תעניק לו. תעניק ליה, תעניק לבניו, במליו גניזיו אלין. (דברים טו) ומגן: גרנה של תורה דילה. ומיך, בגרן וקב קרא ממלל, כמה דאוקמוה מארי מתניתין, בפסלת גרן וקב הכתוב מדבר.

ק"ב - ו'הוד, ק"דשה, ב"רכה של תקדוש ברוך הוא. וזו השכינה, שהיא ברכה של תקדוש ברוך הוא מימין, והיא קדשה משמאלו, והיא יחודו באמצע, וכו' עולות אותיותיו של תקדוש ברוך הוא יב"ק. כמו זה הקב"ה בחשבון יב"ק. ומי שהוא בק"י בהלכה שלו, שהיא השכינה - תקדוש ברוך הוא עמו, שבשכינה לא יזו מפני לעולם. שיש הלכה שהיא נערה שלה מצד של נער, ובגללה נאמר הלכה כפלוני. אכל התלכה שלך, רועה הנאמן, היא שנאמר בה הלכה למשה מסיני. מפי הגבורה נתן לך תקדוש ברוך הוא את בתו.

ק"ב: ו'הוד. ק"דשה. ב"רכה דקדשא בריה הוא. ודא שכינתא, דאיהי ברכה, דקדשא בריה הוא, מימנא. ואיהי קדושה משמאליה. ואיהי יהודיה, באמצעיתא. וקדשא בריה הוא, הכי סלקין אתווי דיליה, יב"ק. בגוונא (דף קט"ז ע"ב) דא, תקדוש ברוך הוא: בחשבון יב"ק. ומאן דאיהו בק"י בהלכה דיליה, דאיהי שכינתא, קדשא בריה הוא עמיה. דבגינה לא יזו מניה לעלם. דאית הלכה דאיהי נערה דילה, מסמרא נערה, ובגינה אתמר הלכה כפלוני. אכל הלכה דילה, רעיא מהימנא, איהי דאתמר בה, הלכה למשה מסיני, מפי הגבורה, יחב לך קדשא בריה הוא, ברתא דיליה.

ולכן על הלכות אהרות נאמר, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל. על הלכה שלך נאמר, ואת עלית על כלנה. דאתגברת על כלנה. (שופטים ו) וי' עמה גבור החיל. אתקין (ס"א אתתקפת) בה, ואשלים בניינא דמלכא, ואיהו בני בנייניה על פומה, ועל ידה, זבאה חילקה.

ובניו דא, על הלכות אחרנין אתמר, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל. על הלכה דילך אתמר, ואת עלית על כלנה. דאתגברת על כלנה, בגבורה. (שופטים ו) וי' עמה גבור החיל. אתקין (ס"א אתתקפת) בה, ואשלים בניינא דמלכא, ואיהו בני בנייניה על פומה, ועל ידה, זבאה חילקה.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

תורה ו'

לשון רבנו זכרנו לברכה

ויאמר יי אל משה קרא את יהושע וכו': (דברים לא)

עליו, שאומרים שאינו ראוי לכבוד הזה. אבל מי שבירח מן הכבוד, שמועט בכבוד עצמו ומרבה בכבוד המקום - אזי הוא זוכה לכבוד אלהי, ואז אין בני אדם חוקרים על כבודו, אם הוא ראוי אם לאו, ועליו נאמר (שם): כבוד אלקים הסתר דבר; כי אסור לחקר על הכבוד הזה:

ב ואי אפשר לזכות לכבוד הזה אלא עלי ידי תשובה. ועקר התשובה - שישמע בזיונו ידם וישתק, כי לית כבוד פלא ב"ה. והכ"ה הוא ב"ה, בחינת אהיה, בחינת תשובה, כי אהיה דא אנא זמין למחוי, הינו קדם התשובה, עדיו אין לו תורה, באילו עדיו לא נתהוה בעולמם,

א כי צריך כל אדם למעט בכבוד עצמו ולתרום בכבוד המקום, כי מי שרודף אחר הכבוד אינו זוכה לכבוד אלקים, אלא לכבוד של מלכים, שנאמר בו (משלי כה): כבוד מלכים חקר דבר; והכל חוקרים אחריו ושואלים: מי הוא זה ואיזהו, שחוקרים לו כבוד הזה, וחוקרים

כי טוב לו שלא נברא משנברא, וכשכבא לטהר את עצמו ולעשות תשובה, אז הוא בכחינת אהיה, הינו שיהיה לו הויה בעולם, הינו אנא זמין למהוי. וזה בחינת פתח, כי פתח לשון המתנה, בחינת תשובה, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (יומא לח: לט): הבא לטהר מפיעין לו. משל לאהר, שבא לקנות אפרסמון, אומרים לו: המתן וכו'. וזה בחינת פתח, כמו שכתוב (איוב לו): פתח לי זעיר ואחיה; אבל קדם התשובה אזי בחינת אהיה בהסתרת פנים ממנו, כי עדן לא הכין את עצמו למהוי בעולם, והסתרת פני אהיה גימטריא דס*, הינו שפניות דמים ובזיונות, על שם (שמואלא ב):

ובזי יקלו; כי עדן הדם שבהלל השמאלי שפלב, ששם מדור היצר הרע, כמו שכתוב (קהלת י): ולב פסיל לשמאלו; עדן הוא בתקף ועז, ובשביל זה באין עליו בזיונות ושפיות דמים, כי זה בחינת הסתרת והחזרת פני אקו"ה, גימטריא דם. ותקוץ לזה – שהקפד דם לדם, שיהיה מן השומעים הרפתם ואינם משיבים, ולא ידקדק על בזיון כבודו, וכשמקים דם לה, אז תקדוש ברוך הוא מפיל לו חללים, כמו שכתוב (תהלים לו): דום לה' והתחולל לו והוא יפיל לך חללים (כמו שדרשו רבותינו ו"ל גטין ז), הינו: ולבי חלל בקרבי (תהלים קט), הינו עלידי זה נתמעט הדם שבהלל השמאלי, וזה בחינת זכיחת היצר הרע, ועלידי זה זוכה לכבוד אלקי, כמו שכתוב (שם ג): זבח תודה וכבדנני; ודרשו חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין מג:): על זכיחת היצר הרע:

ג וצריך לאחז תמיד במדת התשובה, כי מי יאמר זפיתי לבי, טהרתי מחטאתי (משלי כ); כי בשעה שאדם אומר: חטאתי, עויתי, פשעתי – אפלו זה אי אפשר לומר כבר לבב בלי פניה. (וזהו: מי יאמר זפיתי לבי, טהרתי מחטאתי, הינו מי יוכל לומר, שלבו זה וטהור מפניות, אפלו בשעה שאומר: חטאתי וכו'. וזהו: מי יאמר וכו': טהרתי מחטאתי, הינו שיהיה טהור מן החטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי גם אז אינו זה וטהור בלי פניות כנ"ל). נמצא, שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, הינו על "חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי עליו נאמר (ישעיהו כט): בשפתיו כבדוני; כי עלידי תשובה זוכה לכבוד ה'; ולבו רחוק ממני. ואפלו אם יודע אדם בעצמו, שעשה תשובה שלמה, אף עלפיהן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה, כי מתחלה, בשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואחר כך בודאי פשעושה תשובה, בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם ויתברך. נמצא לפי השגתו שמשגי עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת גשמיות, נמצא שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלקותו. וזה בחינת עולם הבא, שיהיה פלו שבת, הינו פלו תשובה, כמו שכתוב (דברים ל): ושבת עד ה' אלקיך; כי עקר עולם הבא הוא השגת אלקותו, כמו שכתוב (ירמיהו לא): וידעו אותי למקטנם ועד גדולם. נמצא, בכל עת שישגי השגה יתרה, אזי יעשו תשובה על ההשגה הראשונה.

וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שם בסנהדרין): כל הזוכה את יצרו – הינו בחינת תשובה, בחינת: ולבי חלל בקרבי, בחינת דם לה, בחינת אקו"ה, בחינת פתח, בחינת כבוד, כנ"ל, ומתודה עליו – הינו שמתודה על זכיחת יצרו, הינו שעושה תשובה על תשובתו והשגתו הראשונה, כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמות. כי

תשובה הראשונה, בחינת כבוד עולם הזה, ואחר התשובה, שזוכה להשגה יתרה ומכיר ביותר את רוממות אלקותו, ועושה תשובה על תשובתו – זאת התשובה הוא בחינת כבוד עולם הבא. וזה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (פסחים ג): אור יקרות וקפאון (זכריה יד) – אור שהוא יקר בעולם הזה יהיה קפוי וקל לעולם הבא. נמצא, בעולם הבא, בשיוכו להשגה יתרה באלקותו, בודאי יתקדשו ויעשו תשובה על השגת עולם הזה, כי השגת עולם הזה בבחינת גשם נגד השגת עולם הבא, וזה כאלו כבדו להקדוש ברוך הוא בשני עולמות, כי הזכיחת היצר היא תשובה הראשונה, היא בחינת כבוד עולם הזה, והודוי על זכיחת היצר, הינו תשובה שניה, היא בחינת כבוד עולם הבא, שהכבוד הראשון נעשה קפוי וקל נגד הכבוד השני.

וזה שאומר הקדוש ברוך הוא (תהלים ג): אלה עשית והחירשתי, דמיות היות אהיה כמוך; כי האדם עלידי שמהריש, נעשה בחינת אקו"ה כנ"ל, אבל הקדוש ברוך הוא, מה שמהריש לאדם, אין זה בשביל אקו"ה, חס ושלום, כי זה אין שגד אצל הקדוש ברוך הוא, אין זה אלא כדי שיקבלו ענשם בעולם הבא, שאז מסדרין לעיניו עוונותיו, ויזכיר אותו על פניו, וזה: אוכיחך ואערכך לעיני:

ד ובשרוצה אדם לילך בדרך תשובה, צריך להיות בקי בהלכה, וצריך להיות לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא, בקי בשוב, כמו שכתוב: זבאה מאן דעיל ונפיק (זוהר ויקהל ריג: האזינו רצב). וזה בחינת (תהלים קלט): אם אפס שמים שם אתה – בחינת עיל,

בחינת בקי ברצוא; ואציעה שאול הנד – בחינת ונפיק, בחינת בקי בשוב. וזה (שה"ש ו): אני לדודי ודודי לי. אני לדודי – זה בחינת עיל, ודודי לי – זה בחינת ונפיק. וזה סוד פונת אלול, וזה עקר כבודו. וזה (ישעיהו נח): וכבדתו מעשות דרכיה. דרכיה – לשון רבים, הינו עיל ונפיק, וכשיש לו אלו השני בקיאות הנ"ל, אזי הוא הולך בדרך תשובה זוכה לכבוד ה', כמו שכתוב: וכבדתו מעשות דרכיה; הינו שזוכה לפתח, כי לית כבוד בלא פה, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו. וזה סוד פונת אלול:

ה ועלידי הדמיונה והשתיקה נעשה בחינת חיריק, כמובא בתקונים (בהקדמה דף ז). ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר (שמות כד) – דא חיריק, וזה בחינת (ישעיהו סו): והארץ חדר רגלי – הדרם זה בחינת דמיונה. וזה בחינת הנקדה התחתונה של תמונת א. ונקדה העליונה שעל האלף זה בחינת פתח, בחינת (יחזקאל א): וממעל לרקיע אשר על ראשם אבן ספיר דמות כסא, דמתכסא לעילא מוא"ו שפאל"ה, דמתקריא רקיע (שם בתקונים), והנקדה היא כסא דמתכסא, כמו שכתוב (הגיגה יג): במפלגא ממוך אל תדרש, ובמכסה ממוך אל תחקר. וזה בחינת: כבוד אלקים הסתר דבר, בחינת פתח. והוא"ו שבתוך האלף, הוא רקיע, שמים, אש ומים, בחינת הבושה, שגשתנה פניו לכמה גוניו. וזה בחינת רקיע, פלליות הגוניו, ונעשה עלידי זה אדם לשבת על הכסא, כמו שכתוב (שם ביחזקאל): ודמות כסא אדם עליו מלמעלה; כי לית אדם בלא אל"ף (שם). וזה אותיות אדם, אל"ף דם, הינו עלידי דם לה, נעשה אל"ף, ונעשה אדם לשבת על הכסא. כי הוא"ו שבתוך האלף הוא רקיע, פלליות הגוניו, הינו הבושה כנ"ל. והנקדה התחתונה היא השתיקה והדמיונה, כמו שכתוב: והארץ חדר רגלי; וזה בחינת חיריק, בחינת: ותחת רגליו, והנקדה העליונה הוא כסא דמתכסא.

בהינתן תשובה, בהינתן: כבוד אלקים הסתר דבר, בהינתן: במקרה מפורד אל תחקר, בהינתן: ומפעל לרקיע דמות כפא וכו', ונעשה אדם לשבת על הכפא, בהינתן: במראה אדם עליו מלמעלה.

ואז נעשה יחוד בין המה ללבנה, שהשמש מאיר ללבנה, ונעשה יחוד בין משה ויהושע, כי (ב"ב עה). פני משה כפני המה, ודא נקדה העליונה, בהינתן כפא, בהינתן משה, כמו שכתוב (תהלים פט): וכפאו בשמש נגדי, בהינתן: ומפעל לרקיע דמות כפא; והנקדה התחתונה היא יהושע, בהינתן לבנה, בהינתן: ותחת רגליו במעשה לבנת - דא לבנה, והוא"ו שבתוף האלה הוא הרקיע, הוא בהינתן האהל, כמו שכתוב (שמות לג): ויהושע בן נון לא ימיש מתוף האהל; ואהל הוא רקיע, כמו שכתוב (ישעיהו מ): וימתהם באהל לשבת, וכתוב (תהלים קד): נוטה שמים פיריעה, וזה (שמות כו): וריעות האהל. וכפא העליון, הינו נקדה העליונה, נחלקת לשלש טפין. כי תשובה צריה להיות בשלש תנאים, כמו שכתוב (ישעיהו ו): פן יראה בעיניו, ובאזניו ישמע, ולכבו יבין ושב. ואלו השלש בהינתן הם נקדת סג"ל, וסגול דא המה (תיקונים בהקדמה דף ז):

הינו: פני משה כפני המה:

ו וזה פרוש: אמר רבה בר בר חנה: זימנא דדא היה אזלינן במדברא, וחזינן הני אזוי דשמיטין גדפיהו משמניהו, וקא נגדי נחלי דמשחא מתותיהו. ואמינא להו: אית לי מניכו חולקא לעלמא דאתי. דדא דליא לי אטמא, ודדא דליא לי גדפא. כי אתאי לקמיה דרבי אלעזר, אמר לי: עתידין ישראל לתן עליהם את הדין:

שחלוף לחקר במדה הטובה של ענוה, שאדם מושם עצמו במדבר לדוש, שהכל דשין עליו. וראה חכמים, וזה בהינתן אזוי, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות נו): הרואה אזוי בהלום, יצפה להכמה. דשמיטין גדפיהו - פרוש רש"י: נוצות. זה בהינתן מחלקת ובזיונות, כמו שכתוב (דברים כח): כי יצאו אנשים; הינו שאין משגיחין על מחלקת ובזיונות שמבזין אותן, ושומעים חרפתן ואינם משיבים. ועל שם השתיקה נקראים חכמים, כי סוג לחכמה - שתיקה (אבות פ"ג). ופי השתיקה היא בהינתן כתר*. וזה לשון דשמיטין, כמו שכתוב (דברים טו): שמוט כל בעל משה ידו, הינו שלא יתבע עלבונו. וזה פרוש משמניהו מלשון: שמונת עבית, (כלומר מחמת שאזוזין עצמן בבהינתן (דברים לב) שמונת עבית), הינו בשביל זה שומעין חרפתן ואינם משיבים, כי זה עושין בשביל תשובה על עוונותם, כמו שכתוב (שם): וישמון ישראל, (בהינתן השמן לב כו, ואזניו כו, פן יראה כו, שהתשובה צריה להיות בשלשה תנאים אלו). ונגדי נחלי דמשחא מתותיהו - הינו עלידי השתיקה זוכין לכבוד אלקי, שהוא בהינתן שמן, כמו שכתוב (תהלים מה): אחבת צדק ותשנא רשע, עליבן משחך; וזה בהינתן (שם כד): מלך הכבוד. ואמינא להו: אית לי מניכו חולקא לעלמא דאתי, דדא דליא לי אטמא - זה בהינתן: והארץ חדם רגלי, בהינתן נקדה התחתונה, כנ"ל. ודדא דליא לי כנף - זה בהינתן כפא, כמו שכתוב (ישעיהו ל): ולא יכנף עוד מוריה, זה בהינתן הנקדה העליונה. הינו שהראו לרבה בר בר חנה, שגם הוא זכה לאלו הבהינות. אמר רבי אלעזר: עתידין ישראל לתן עליהם את הדין, כי ישראל נקראים אדם, וקודשא ברוך הוא וישראל פלא חד. וישראל, שהם בהינתן אדם, וישבו על הכפא, כמו שכתוב: ועל הכפא דמות במראה אדם; וישראל יתנו

דין לכל פאי עולם, הינו הם ישפטו בעצמן כל הדינין:

ו וזה פרוש: (תהלים מז): ידבר עמים תהתינו ולאמים תחת רגלינו - זה בהינתן חיריק, נקדה התחתונה של אלה, שהוא בהינתן: ותחת רגליו, בהינתן: והארץ חדם רגלי. יבחר לנו את נחלתנו - זה בהינתן משה, בהינתן נקדה העליונה של האלה, בהינתן: ומפעל לרקיע דמות כפא, וכפאו בשמש, פני משה כפני המה, כמו אמרו חכמינו זכרונם לברכה (זבחים קיט): ר' שמעון אומר: נחלה - זו שילה; שילה - דא משה (זוהר בראשית כה: ובתיקון כא). את גאון יעקב - זה בהינתן וא"ו שבתוף אלה, בהינתן אהל, בהינתן אור, שמושה מאיר ליהושע, כמו שכתוב (בראשית כה): ויעקב איש תם יושב אהלים:

ו וזה בהינתן (סנהדרין כ): שלשה דברים שנצטוו ישראל, שיכלו זרעו של עמלק, זה בהינתן: ידבר עמים תהתינו; ולמנות להם מלך, זה בהינתן: גאון יעקב, בהינתן (במדבר כד): דרך פוכב מייעקב, בהינתן מלך; ולבנות להם בית הבחירה, זה בהינתן משה, בהינתן דעת, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות לג): מי שיש בו דעה, באלו נבנה בית המקדש בימיו, וזה בהינתן: יבחר לנו את נחלתנו:

(מסין ד' עד פאן - לשון רבנו זכרוננו לברכה)

ו וזה פרוש: ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע. משה הוא נקדה העליונה, ויהושע הוא נקדה התחתונה. והתיצבו באהל - זה בהינתן הרקיע, בהינתן הוא"ו שבתוף האלה, ואזינו - כי משה היה צריך אז למסר הכל ליהושע, ואין שלמון ביום הפנות (קהלתג ח), כי בשעת הסתלקות הצדיק אין לו שליטה וכה להאיר ליהושע, על פן דוק: ואזינו - אני בעצמי, כי חזרה הממשלה להקדוש ברוך הוא: וכלל כל הענין בלול בתמונת אלה, שהוא נקדה העליונה, ונקדה התחתונה ווא"ו. ודוק מאד.

והוא ענין שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, שקדם בנים ישראל לארץ הזקרו לקום שלש מצוות: להכרית זרעו של עמלק, ולבנות להם בית הבחירה, ולמנות מלך. להכרית זרעו של עמלק היא בהינתן יהושע, נקדה התחתונה, כי עקר מהית עמלק תלוי ביהושע, כמו שכתוב (שמות יז): צא הלחם בעמלק, וכמבאר בזהר הענין (בשלה דף סה): ולבנות בית הבחירה הוא בהינתן משה, נקדה העליונה, כי מי שיש בו דעה, באלו נבנה בית המקדש בימיו, ומשה הוא בהינתן הדעת. ולמנות מלך הוא בהינתן רקיע, הוא"ו שבתוף האלה, כמו שכתוב: דרך פוכב מייעקב, שקאי על שקום מלך מייעקב, ודרך פוכב הוא בהינתן רקיע, שיש בו פוכבים ומזלות. והינו מייעקב, כי יעקב איש תם יושב אהלים, בהינתן רקיע, כמו שכתוב: וימתהם באהל, כמבאר בזהר, שיעקב הוא בהינתן וא"ו, כי שלש מצוות אלו הם בהינתן תשובה, והבן. (מן "יכלל" עד פאן כפול לעיל בשני לשון קצת):

שיה לעיל, וזה סוד פונות אלול. שמעתי קצת בטפה מן הים. עין שם בפונות של אלול, מבאר שם, שבכל פונות אלול הוא, "הנותן בים דרה" - שאצריבין להאיר בהינתן דרה בים וכו', וזה הדרה הוא בהינתן שתי פעמים השם יב"ק, כי שתי פעמים יב"ק עולה דרה, וזה נמשך מבחינת שני שמות, שהם קס"א ס"ג, כי אלו שני שמות קס"א ס"ג הם עולים בגימטריא שתי פעמים יב"ק, שהוא בגימטריא דרה כנ"ל. וצריה לכון שם קס"א פסגול, ושם ס"ג בחיריק, וסגול דקס"א וחיריק דס"ג הם עולים תי"ו, כי שם קס"א הוא שם אקו"ק

במלואו כזה: אל"ף ק"י יו"ד ק"י, שהם יו"ד אותיות, וכל אחת נקדה בסגול, וסגול הוא שלש נקודות, ועל כן הוא עולה שלשים, ועל כן יו"ד פעמים סגול עולה שיי"ן, וס"ג הם יו"ד אותיות של מלוי הו"ו"ה, יו"ד ק"י וא"ו ק"י, וכל אחת נקדה בחיריק, עולה ק, ושניהם, חיריק דס"ג וסגול דקס"א עולים יחד תי"ו, בגימטריא פשוטה, ואז עלידי כל בחינות הנ"ל, הימין פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין במלואו עולה דרך עם השלש אותיות, שהוא שתי פעמים יב"ק וכו', עין שם. כל זה מבאר מתוך פונת אלול: ועתה בוא נראה והבין איך כל הפונות הנ"ל מרמזים ונעלמים בדרך נפלא ונורא מאד בתוך התורה הנ"ל. כי מבאר שם, שמי שרוצה לעשות תשובה, צריך שיהיה לו שני בקיאות, הינו בקי ברצוא בקי בשוב, שהוא בחינת עיל ונפית, בחינת: אם אסק שמים שם אתה, שהוא בחינת בקי ברצוא, ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת בקי בשוב וכו', במבאר לעיל, עין שם.

והפרוש הפשוט הוא, שמי שרוצה ללך בדרך התשובה, צריך לחגור מתניו, שיתחזק עצמו בדרך ה' תמיד, בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת: אם אסק שמים ואציעה שאול וכו', הינו בין שיוכה לאיזו עליה, לאיזו מדרגה גדולה, אף-על-פי-כן אל יעמד שם, ולא יסתפק עצמו בזה, רק צריך שיהיה בקי בזה מאד לידע ולהאמין שהוא צריך ללכת יותר ויותר וכו', שהו בחינת בקי ברצוא, בבחינת עיל, שהוא בחינת: אם אסק שמים שם אתה. וכן להפך, שאפלו אם יפל, חס ושלום, למקום שיפל, אפלו בשאול תחתיות, גם כן אל יתיאש עצמו לעולם, ותמיד יחפש ויבקש את השם ויתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא בכל מזה שיוכל, כי גם בשאול תחתיות נמצא השם ויתברך, וגם שם יכולין לרפק את עצמו אליו ויתברך, וזה בחינת: ואציעה שאול הנך; וזה בחינת בקי בשוב, כי אי אפשר ללך בדרך התשובה, כי אם בשבקי בשני הבקאות האלו. ודקדק רבנו זכרוננו לברכה, ונרא ענין זה בלשון בקי, כי היא בקיאות גדול מאד מאד, שיוכה לידע ליגע עצמו ולטרח בעבודת ה' תמיד, ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוה יותר, ואף-על-פי-כן אל יפל משום דבר, ואפלו אם יהיה איך שיהיה, חס ושלום, אף-על-פי-כן אל יפל בדעתו בלל, וינחם ואציעה שאול הנך, כנ"ל: ועל-פי סוד נעלם בזה סוד פונות אלול הנ"ל, כי בקי הוא בחינת שם יב"ק הנ"ל, שהוא אותיות בקי, וזה שיוכה לשני הבקאות הנ"ל, שהם שתי פעמים בקי, והינו בקי ברצוא בקי בשוב, עלידידה זוכה לדרך התשובה, כי שתי פעמים בקי, שהם בחינת שתי פעמים יב"ק הנ"ל, עולה בגימטריא דרך כנ"ל. כי על-פי הפונות נעשה זה הדרך מבחינת סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בגימטריא שתי פעמים יב"ק, כנ"ל. וזה בעצמו סוד בחינת שני הבקאות הנ"ל, כי בקי ברצוא, שהוא בחינת אסק שמים, זה בחינת סגול דקס"א, כי אסק אותיות קס"א; ובקי בשוב, שהוא בחינת: ואציעה שאול הנך, זה בחינת חיריק דס"ג, מלשון: אל תפג גבול עולב, שהוא בחינת שמסוג גבולו ומחזירו לאחוריו, שזה בחינת ירידה, שהאדם נופל, חס ושלום, ממדרגתו, והוא נסוג אחור, חס ושלום, אף-על-פי-כן יחזק את עצמו, ואל יתיאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם ויתברך, בבחינת: ואציעה שאול הנך כנ"ל, וזה בחינת שם ס"ג כנ"ל. כי סגול דא המה, שהוא נקדה

העליונה שעל האל"ף, הנחלקת לשלש טפיו, שזהו בחינת אסק שמים, בחינת סגול דקס"א, שהוא אותיות אסק, כנ"ל; וחיריק הוא בחינת נקדה התחתונה של האל"ף, שהוא בחינת: ואציעה שאול הנך, שהוא בחינת חיריק דס"ג הנ"ל. וזה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "וכש"ש לו אלו השני בקיאות הנ"ל אזי הוא הולך בדרך התשובה", כי משני פעמים בקי, שהם בחינת קס"א וס"ג, אסק שמים ואציעה שאול וכו' – עלידידה נעשה בחינת דרך, שהוא בגימטריא שתי פעמים בקי, שהם קס"א וס"ג וכו', כנ"ל, כי עקר דרך התשובה זוכין עלידי שני הבקאות הנ"ל, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו, כי ימין בגימטריא דרך, שהם שתי פעמים בקי כנ"ל. ו"פשוטה" בגימטריא סגול דקס"א וחיריק דס"ג, שהם בעצמם בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה, שהם בחינת מה שצריכין לבקש השם ויתברך תמיד, הן למעלה הן למטה, בחינת: אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך, שהם בחינת שני הבקאות הנ"ל, ועל כן בש"ש לו שני הבקאות הנ"ל, אז הוא הולך בדרך התשובה, ואז ימין ה' פשוטה לקבל תשובתו. והבין הדברים היטב, כי הם דברים עמוקים מאד: ועלידידה תבין לקשר התורה היטב, שמה שכתב בסוף מענין נקדה העליונה ונקדה התחתונה של האל"ף, זהו בעצמו בחינת שני הבקאות הנ"ל, (כי זה אינו מבאר בפרוש בהתורה הנ"ל, רק על-פי פונות הנ"ל מוכן זאת מפילא למשיל). וזהו בעצמו בחינת תשובה על תשובה שכתב שם, כי זכירת היצר הרע, שהוא בחינת דם לה, שהוא בחינת תשובה הראשונה, שהוא בחינת כבוד עולם הזה, זה בחינת נקדה התחתונה, שנעשית מבחינת הדמימה והשתיקה, מבחינת דם לה. וכל זה הוא בחינת חיריק דס"ג וכו', שהוא בחינת בקי בשוב כנ"ל, ותשובה השניה, שעושה על תשובתו הראשונה, שהוא בחינת כבוד העולם הבא, בחינת: כבוד אלקים הסתר דבר; זה בחינת נקדה העליונה, בחינת פתר, שהוא בחינת משה, בחינת סגול וכו'. והבין הדברים היטב, איך כל הדברים הנאמרים שם בהתורה הנ"ל, נקשרים ונכללים אחר-כך ביחד בקשר נפלא ונורא, ותמשלבים יבינו קצת:

ועקר הדבר – שעל ידי שהאדם, כשהוא בפדרגה התחתונה מאד, ואף-על-פי-כן הוא מחזק עצמו ומאמין שגם שם יש לו תקוה עדין, כי גם שם נמצא השם ויתברך, בבחינת: ואציעה שאול הנך, אזי ממשיך על עצמו הקדשה משם הקדוש הויה במלוי ס"ג, שהוא מתיח את כל הנסוגים אחר מקדשתו להחזיקם לבל יפלו לגמרי, חס ושלום. וזה בחינת בקי בשוב – שזה הבקאות הוא בחינת שם יב"ק הקדוש, בחינת שם ס"ג. וכן בשאדם זוכה לבוא לאיזו מדרגה בקדשה העליונה, ואף-על-פי-כן אינו עומד שם, והוא מתחזק ומתגבר לעלות יותר ויותר – אזי ממשיך הקדשה על עצמו משם הקדוש אפי"ן במלוי קס"א, שהוא בחינת בקי ברצוא. כי האדם, כפי תנועתיו וכפי התחזקותו בעבודתו ויתברך, כן גורם ליחד השמות למעלה, וממשיך על עצמו הקדשה משם, והבין היטב:

והנה מבאר לעיל, שעלידי הדמימה והשתיקה, ששותקין לחברו כשמוכזין אותו, עלידידה זוכה לתשובה, שהיא בחינת פתר כנ"ל, עין שם. כי סגן להקמה שתיקה כנ"ל, כי צריכין לזהר מאד לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו החולקים עליו ומכזין אותו, צריך לדונם

לכף זכות ולשתק להם, ועל־ידי זה נעשה בחינת פתח, פמוכא במדרש (ויקרא פ"ב): משל לאחד, שמצא את חברו שהוא עושה פתח. אמר לו: בשביל מי, אמר לו: בשביל המלך. אמר לו: פיון שהוא לצד המלך, כל אכן טוב שתמצא תקבענו בו, כך כל אחד מישראל הוא בחינת פתח להשם ויתפרדו, וצריך להכניס בו כל מין אבנים טובות שאפשר למצא, והינו שצריכים להשתדל לחפש ולבקש אחר כל צד זכות ודבר טוב שאפשר למצא בישראל, ולדון את הכל לכף

זכות, כי הם בחינת פתח להשם ויתפרדו פנ"ל, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: הוי דן את כל אדם לכף זכות. נמצא, שעל ידי שדנים את הכל לכף זכות, שעל־ידיה שותקין לו בשמחה אותו, פי מוצאין בו זכות, שאינו חייב כל כך במה שמכנה אותו, פי לפי דעתו וסברתו נדמה לו שראוי לו לבזות אותו וכו', על־ידי זה נעשה בחינת פתח, הינו פנ"ל, שעל־ידי הדמימה והשתיקה נעשה בחינת פתח פנ"ל, והבין:

פירוש נחל זהר

לכל מאמר הזהר על פי ההקדמות בליקוטי מוהר"ן

בחינת חיריק

אנא ראו אחים יקרים לעיון וללמוד בתחילת מאמר הזהר הנ"ל לחדש בזה על פי דעת רבינו כפי מה שרמזנו בסוגרים ללא כתב הדגוש, כי קצר זמננו לעסוק בזה אלא מה שחידשנו בסופו בהרחבה, ואולי נתן הקב"ה מקום לכם להתגדל בו בדעת רבי שמעון בר יוחאי ורבי נחמן בן שמחה זצוק"ל.

ובודאי עלמא דאתי, (כבוד עולם הבא) בינה (אה"ה), איהו למעלה מהשמש (פני משה), דאיהו עמודא דאמצעייתא (תפארת. ויש להקשות ולתרוץ שהרי התפארת הוא מתחת לנקודה העליונה שהוא משה כדברי רבינו). נדרים מתמזן (מן הבינה), על גבי שבועה (מלכות) עליו, וקליון על דבר שאין בו ממש, בגין דשבועה איהו עלמא דין, דלית ליה קיימא, אלא על יסוד, דהא הוא דכתיב, (משלי ו) וצדיק יסוד עולם. (שמירה ותיקון הברית) דף קמ"ז ע"א) וביה אומא, דכתיב, (רות ג) הו יי' שכבי עד הפקר. דשכינתא תתאה, פתל מערבי, דיינא דיליה. (כמובאר בהמשך בענין שם יב"ק) על שם דאיהו תל שהכל פונים בו. כ"ז ת"ל, ידו"ד כ"ז, ודאי שכינתא, איהו תל דיליה. על שם, (שיר השירים ה) קוצותיו (קוצין שבאותיות בחינת כתר) תלתלים שחורות פערב ואקממה על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. (הלכות הבקאות בדרכי התשובה הנמשכות מהכתר בזכות היסוד הנקרא גם כן קוץ) (קוץ ד' מן אחר, תל שהכל פונים בו. והאי קוץ (יסוד ברית קודש), הוא אחר בין א"ח (נקודה עליונה א' כתר ה' ספירות מבינה עד יסוד) , ובין ד', (נקודה תחתונה מלכות) דהא הוא דכתיב, (דברי הימים א כט) כי כל (יסוד הכלול בתפארת) בשמים ובארץ, ותרגם יהונתן, דאחיד בשמיא ובארעא. (בחינת רקיע המאחד משה ויהושע)

ובודאי בעולם הבא, בינה היא למעלה מהשמש, שהוא עמוד האמצעי. משם עולים נדרים על גבי שבועה וקליון על דבר שאין בו ממש, משום שהשבועה הוא העולם הזה, שאין לו קיום אלא על יסוד. זהו שכתוב (משלי) וצדיק יסוד עולם. ובו שבועה, שכתוב ה' שכבי עד הפקר. ששכינה תתונה, פתל מערבי הוא הדיור שלה, על שם שהוא תל שהכל פונים בו. כ"ז ת"ל, ידו"ד כ"ז, ודאי שכינה היא תל שלו, על שם (שיר ה) קוצותיו תלתלים שחורות פערב. ופרשוה על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. (קוץ ד' מן אחר, תל שהכל פונים בו. והקוץ הזה אהו בין א"ח ובין ד'. זהו שכתוב פי כל בשמים ובארץ, ותרגם יהונתן, שאהו בשמים ובארץ.

ועליה אוקממה מכל מקום בהגיגה, (בסוד מעשה מרכבה מרכבת השכינה שהוא סוד כוונת אלול) על מה העולם עומד, על עמוד אחד ששמו צדיק, שנאמר וצדיק יסוד עולם. ובודאי איהו ברית דשבועה, דעליה קיימין א"ח ד', דאינון שמיא וארעא, דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי (שמירת הברית ותיקונו על ידי כוונות אלול) יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. א"ח שמים, דהא הוא דכתיב, (מלכים א ח) ואתה תשמע השמים. ד', הארץ. דהא הוא דכתיב, (ישעיה סו) והארץ היום רגלי. (נקודה תחתונה

ועליו בארו בעלי המשנה בהגיגה, על מה העולם עומד? על עמוד אחד ששמו צדיק, שנאמר וצדיק יסוד עולם. ובודאי הוא ברית של שבועה שעליו עומדים א"ח ד', שהם שמים וארץ, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת. א"ח שמים, זהו שכתוב (מלכים א ח) ואתה תשמע השמים. ד', הארץ, זהו שכתוב (ישעיה סו) והארץ היום רגלי.

ובגין דברית אחיד בין שמיא וארעא, וביה שבועה, דהא הוא דכתיב, הו יי' שכבי עד הפקר. מאן דאומי בשמיא לשקרא (פגם כבוד שם ה' בברית הלשון), כאלו הרם בניינא דשמיא וארעא, ואחיד עלמא לתהו ובהו. דאי בר נש יעדי קוצא דד' מן אחר ישתאר אחר, סמאל באתריה שקר. וכאלו החוה בר נש בני שמיא וארעא על שקר. וקושטא קאי, שקרא לא קאי. הרם בניינא ונפלו שמיא וארעא.

ומשום שברית אהוזה בין שמים וארץ ובה שבועה, זהו שכתוב הו יי' שכבי עד הפקר. מו שנשבע בשמו לשקר, כאלו הרם את בגין השמים והארץ והחזיר את העולם לתהו ובהו. שאם אדם וזיו הקוץ של ד' מן אחר, ישאר אחר, סמאל במקומו שקר. וכאלו אותו איש בונה שמים וארץ על שקר. ואמת עומד, שקר לא עומד. הרם הבגין ונפלו שמים וארץ.

והאי איהו כאלו השליף משמים (נקודה עליונה שבאות א') ארץ (נקודה תחתונה שבאות א') תפארת ישראל (ו' שבאות א'). דמאן יחייב ארץ בשמים, דקאמר (איכה ב) השליף משמים ארץ. אלא ודאי דא שכינתא, ותפארת עמה, דלא אתפרש מינה בגפילו דילה, לקיים בה (ישעיה מב) אני יי' הוא שמי וכבודי (כבוד המקום) לאחר לא את. ומגלן דאמת נפל עמה, דכתיב, (דניאל ח) ותשלף אמת ארצה. ומאן דאומי קושטא, הוא מקיים (תהלים פה) אמת מ' ארץ ת' צמחה, דאיהו עמודא דאמצעייתא, דביה איהו קיימא בניינא. דהא הוא דכתיב ברא אלהים א"ת, ולבתר השמים ואת הארץ. ובגין דשבועה, איהו בניינא דעלמא דא, לית ליה קיימא בלא יסוד, דבר שיש בו ממש. נדר, דאיהו עלמא דאתי, על גבי שבועה פליקת, ואיהו חלה על דבר שאין בו ממש, דלא צריכה יסוד לקיימא עליה, דאיהו ברית, דביה תשמיש המטה. ובגין דא, ביום הכפורים, עלמא דאתי, דביה תקיניו כל נדרי, אסור בתשמיש המטה. (שמירת הברית)

וזהו כאלו השליף משמים ארץ תפארת ישראל. שמי נותן ארץ בשמים, שאמר (איכה ב) השליף משמים ארץ? ודאי זו שכינה, ותפארת עמה, שלא נפרד ממנה בגפילתה, לקיים בה (ישעיה מב) אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא את. ומגין לנו שאמת נפל עמה? שכתוב (דניאל ח) ותשלף אמת ארצה. ומי שנשבע אמת הוא מקיים (תהלים פה) אמת מ' ארץ ת' צמחה. שהוא העמוד האמצעי שבו הבגין קים. זהו שכתוב ברא אלהים א"ת, ואחר כך – השמים ואת הארץ. ומשום ששבועה היא בגין של העולם הזה, אין לו קיום בלא יסוד, דבר שיש בו ממש. נדר, שהוא עולם הבא, עולה על גבי שבועה, והוא חל על דבר שאין בו ממש, שלא צריכה יסוד לעמוד

עליו, שהוא ברית, שבו תשמיש המטה. ומשום כך ביום הכפורים, העולם הבא, שבו תקנו כל נדרי, אסור בתשמיש המטה.

תמן אות ברית, י' איחי תנא (כתר- בחינת אהיה) על ספר תורה צדיק, כמה דאוקמוה העולם הבא, אין בו, לא אכילה, ולא שתיה, ולא תשמיש המטה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם. (כתר בעולם הבא כבוד עולם הבא לית כבוד בלא כ)

שם אות ברית, י' היא תג על ספר תורה צדיק, כמו שבארנו, העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא תשמיש המטה, אלא צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם.

ובנין דלית (ס"א דאית) שמוש בעלמא דין בתנא, אוקמוה מארי מתניתין, כל המשתמש בתנא חלף. דתנא לתנא, בעלמא דין איחי. נקודה שמושא דאתרון. אבל בעלמא דאתי, לית שמושא באתרון, ובנין דא ספר תורה לית ביה נקודה באתרון, אלא תנא, ובנין דא, מאן דמשתמש בספר תורה חלף (מושמש- בחינת תשמיש, חלף כאילו אין לו הוי"ה). והכי, מאן דמשתמש במו ששונה הלכות (שיונק מהלכות הבקיות ורחמי ה' ברצוא ושוב מבלי לשוב), עליה אוקמוה רבנן, דאשתמש בתנא חלף.

ומשום שאין שמוש בעולם הזה בתנא, בארו בעלי המשנה, כל המשתמש בתנא חלף. שנתג למטה הוא בעולם הזה. הנקודה שמוש האותיות. אבל בעולם הבא אין שמוש באותיות, ולכן בספר תורה אין נקוד באותיותיו, אלא תגים. ולכן מי שמשתמש בספר תורה חלף, וכך מי שמשתמש במו ששונה הלכות, עליו בארו רבותינו שהמשתמש בתנא - חלף.

אתו בלהו מארי מתיבתאן, ואשתמחו קמיה, ואמרו ודאי קודשא בריה הוא מליל בפומה, וליה אגן סגדין. ואגן אשתמודעין במלון אליו, דלית ילוד אשה אחרא בר מינה, וכיל למללא לון. ודאי מלון אליו, קא סגדין בה, דאתה הוא דאתמר ביה, (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו. לית לעבא לאליהו גבה, אלא לפיכא ליה לקודשא בריה הוא, (פיוס יוסף תיקון הברית, אליהו מלאך הברית) לנתת ליה לגבה (יורד לנקודה התחתונה), מליא עותרא, מליא סגולת (סגול דס"א, שלוש טיפין שבכתר) לגבה.

כאו כל ראשי הישיבות והשתמחו לפניו ואמרו, ודאי הקדוש ברוך הוא מדבר בפיה, ולו אנו משתחווים. ואנו מכירים בדרךים הללו שאין ילוד אשה אחר פרט לה שיכול לדבר אותם. ודאי שהדברים הללו מעידים בה שאתה הוא שנאמר בו (במדבר יב) פה אל פה אדבר בו. אין לעבב את אליהו אליה, אלא לפים את הקדוש ברוך הוא שיוריד אותו אליה, מלא עשר ומלא סגולת אליה.

רעיא מהימנא, עבד נאמן, לגבה עבד עברי, (דברים טו) הענק תעניק לו. הענק ליה, תעניק לבניו, במלון גניזין אליו. (דברים טו) ומגנרנך: גרנה של תורה דילה. ומינקבה, בגרן וקב קרא ממלל, כמה דאוקמוה מארי מתניתין, בפסולת גרן וקב הכתוב מדבר. - רועה נאמן, משה רבנו, הנקודה עליונה של אות אלה, הרועה את עם ישראל בנאמנות להגיע גם הם כפי השגתם ותשובתם לצורת האלה ונקודה עליונה שבה שהוא הכתר, ומדרך אותם בדרך התשובה להיות בקיים בהליכתם בדרך התשובה, בקי ברצוא בקי בשוב, שזהו בעצמו הנקודה העליונה והתחתונה של האלה, הוא נאמן להביאם לקדושתם, כי עם ישראל מאמינים ברכי התשובה שמלמדם גם בנקודה עליונה וגם בתחתונה ואינם מתייאשים מן התשובה שבכל מדרגה. ולמרות השגתו הגדולה להיות רועה ישראל, להיות יושב על הכסא, שזה בחינת הנקודה העליונה כנ"ל, עם כל זה הוא עבד נאמן למלכו של עולם, להחשיב עצמו בענווה שלו להיות תמיד בנקודה התחתונה כלפי עוצם ההשגת שיכול להשיג, בבחינת סיג לחכמה (היא השגת הכתר ונקודה עליונה) להשיגה ולהתחדש בה, היא על ידי השתיקה והדומימה של משה, כי מתבייש בכל פעם על השגתו, ויודע שהוא עבד המלך, כאילו אינו יודע דבר,

רק עושה ציווי המלך מבלי דעת קונו. **וכלפיך הקב"ה, משה הוא עבד עברי, (גמטריא משיח כידוע, כי מה שהיה הוא שיהיה, משיח דא שילה דא משה) שיודע שאינו יודע, בחינת עם אסק שמים שם אתה. עברי מעברו וצדו השני הרחוק של העולם, ממתין להיכנס מריחוקו הגדול כביכול אל לקדושה או יאמר כאברהם בצדו ועברו השני רחוק בעליונותו מהשגתם של אנשי הנקודה התחתונה או יאמר מלשון מעבר וגשר והיבור בין הנקודה העליונה לתחתונה בחינת ברית המקשר. ומאחר והוא עצמו הבקי הגדול ברכי התשובה על ההשגות או הריחוק כנ"ל כי הוא גם רועה עליון וגם עבד תחתון כנ"ל, לכן ראוי הוא כי הענק תעניק לו. הענק לו השגות חדשות על גודל רחמיך להיות עם הרחוקים ביותר אשר מהוץ למחנה לרחם עליהם, תעניק לבניו הנולדים מחדש בזכות לימודי דרכי התשובה שמלמד אותם (כל המלמד בן בנו תורה כאילו ילדו- ובפרט בלימוד סוד בקיאות הלכות הדרך), לכל יתיאשו גם בשאול מלדבוק בה, לכל יעמדו במקום השגתם אשר בשמים, זאת הענקה של השגות היא מילים גנוזים הללו של סוד כוונת אלול. ומגנרנך תעניק לו, היא גרנה של תורה שלך העליונה שזמנה בלילה והחושך הבלתי מושג, הגנוזה ובלתי מושגת תרם הדומימה, והיא עיקר התורה, שהוא סוד הרחמים לכל יתיאש מלדבוק בו יתברך אפילו בשאול תחתיות ויאמין וידע שה' יתברך איתו במקומו שזה עיקר התשובה על פגם הברית פגם הכבוד, כי עתה יודע שכבודו יתברך מלא עולם וזאת אמונה והדעת היא התורה הנאספת לגורן מן הפיזור והוא תיקון הפיזור של פגם הברית פגם טיפי המוח. ומינקב מקום היין של סודות התורה. שעיקר הסודות הם סודות הבקיות הנ"ל הנרמו במילת יק"ב כמובא לקמן. בגורן ויקב הכתוב מדבר, ואיוו בחינה שלהם אלא כמו שבארו בעלי המשנה (בגמרא במסכת סוכה יב. עין שם), בפסולת גרן ויקב הכתוב מדבר. כי הסכך שהוא בחינת הנקודה העליונה שבסוכה שהוא כנגד ענני הכבוד, כי עיקר התשובה להרבות בכבוד המקום, לכן בזכותו של הסכך העליון והכבוד האלוקי שהוא בחינת שמש בחינת משה מאירה ומתעלה הנקודה התחתונה, שהם בחינת פסולת הגרן והיקב עד שנכללים בנקודה העליונה. כי דייקא זה שאין לו חשיבות והוא בזוי, שהוא הפסולת, הוא דייקא עולה לכבוד עליון על ידי השתיקה לכיוון שנחשב כפסול, עד שעולה להיות בחינת גורן ויקב עצמו. כי באמת גם שם במקומו הנמוך ישנה תורה והשגה נעלמת שהיא בחינת גורן ויקב יין והימים ממש ללא פסולת, הנמשכת מהנקודה העליונה, ועוד שמרמוז בחינת פוסלת הגורן ויקב שהנקודה התחתונה העולה לקבל מן העליונה, אינה מקבלת טומאה, כפסולת הגורן והיקב שאינו מקבל טומאה, כי נכנס לקדושה להיות סכך כיסוי וכסא וכתר בזכות הבקיות של דרכי התשובה, כי באותה שעה שמצליח להיות דבוק בה' יתברך בקשר וברית קודש אפילו השאול תחתיות אזי מיד יוצא מטומאתו בכוח זאת הדבקות, ומרבה בכבוד מקומו של העולם.**

יק"ב: (קו"ט ע"א, רס"ב ע"א) ו"חוד. ק'דושה. פ'רבה דקודשא בריה הוא. ודא שכינתא, דאיהו ברבה, דקודשא בריה הוא, מימינא. ואיהו קדושה משמאליה. ואיהו יחודיה, באמצעיתא. וקודשא בריה הוא, הכי סלקין אתווי דיליה, יב"ק. בגוונא דה קט"ז ע"ב) דא, הקדוש ברוך הוא: בהשכן יב"ק. ומאן דאיהו בק"י בהלכה דיליה, דאיהו שכינתא, קודשא בריה הוא עמיה. דבגניה לא יוזו מניה לעלב. דאית הלכה דאיהו נערה דילה, מפטרך דנער, ובגניה אתמר הלכה בפלוגי. אבל הלכה דילה, רעיא מהימנא, איהו דאתמר בה, הלכה למשה מסיני, מפני הגבורה, ויחב לה קודשא בריה הוא, בריתא דיליה. - ועתה מבאר בפרטות סודות הגנוזים הנרמוזים ביקב, שהם דרכי התשובה אשר העניק וגילה ה' למשה העבד העברי, כדי יקרב כל ישראל בניו לה' יתברך בכל עת ובכל דרגה כנ"ל. יקב ר"ת י"חוד, ק'דושה, ב"רבה של הקב"ה. הוא בחינת שם יב"ק גימטריא אח"ה הוי"ה אדנ"י, המרמוזים על הבקיות ברכי התשובה, בק"י ברצוא בק"י בשוב, בקי להיות דבוק תמיד בקב"ה בין בעליה בין בירידה, כי שם אדנ"י הוא בחינת מלכות ואדנות שצריך לקבל עול מלכות שמים בקיום רצון המלך

ולהרבות בכבוד המלך, שהוא בחינת הנקודה התחתונה של הא', והוא גם בחינת מה שצריך להפוך דם שהם בזיונות הבאים עליו מפני שמעט בכבוד המלך, שזה הדם הוא בחינת דין הנרמז בשם אדני, אשר על ידי הפיכת הדם לדום השתיקה וכן בדיבורי הווידי, שמרבה בכבוד המקום על ידי שעושה בווידי תשובה על תשובה, על ידי זה נעשה צורת הא' שבשם אדני, ושם הוי"ה שכנגד התפארת המאחדת בחינת גוויי הבושה החסד והדין התשובה והבושה, שאלו הגוונים המה המחברים לנקודה העליונה, שהוא בחינת אהי"ה, בחינת כתר אשר מאיר מרחוק כבר בתחילת סיג לחכמה שתיקה, שרואה ומכיר שאין לו הוי"ה אלא הוא בחינת אנה זמין למהוי. וכל אלו הבחינות של צורת הא' הם גם בבחינת יהוד קדושה וברכה, שבכללות הקב"ה הוא הנקודה עליונה ביחס לשכינה. כי יק"ב שהוא יהוד קדושה וברכה זו השכינה, היא אור כבוד ה' השוכן בכל המדרגות. והיא השכינה מתגלה בכמה אופנים, שהרי היא ברכה של הקב"ה מימין, שהוא בחינת חסד וזמי הברכה העליונה, שהוא אור השמש הנמשך מהנקודה העליונה של הא' ויורד ומכריז לברכי הדום רגלי הנקודה התחתונה אשר בארץ, והיא השכינה משמאלו של הקב"ה בחינת נקודה התחתונה, אשר לפני הדמומה לביזיון השכינה נראית רחוקה ומובדלת בקדושתה מן המבוזה, אך באמת שוכנת אתם אפילו בתוך טמאתם, והיא השכינה יחודו של הקב"ה באמצע בחינת ו' שבא', בחינת רקיע המחבר ומייחד שמים וארץ, בחינת כלליות גוויי הבושה, שעל ידי זה נעשה החיבור והייחוד בין הנקודה העליונה לתחתונה בין משה וליהושע. והייחוד בין הנקודות הוא שהאוחז בנקודה העליונה צריך גם הוא בחינת שתיקה לביזיון לדעת שאינו יודע ולהיות בחינת עבד עברי כנ"ל, שיכול להיות על ידי זה ענו ונמוך בעיניו כאנשי הנקודה התחתונה, שדייקא על ידי זה מאיר רחמי ה' לבניו אשר בנקודה התחתונה. וכן מי שבנקודה התחתונה על ידי התחזקותו שמקבל מבעל הנקודה העליונה, נכנס לקדושה פנימה על ידי הברכה שמאירה לו מלמעלה מהנקודה העליונה עד שגם הוא נוסק למעלה כבעל הברכה, ונעשה יהוד קב"ה ושכינתיה בעולמות כולם בכל המדרגות כולם. הקב"ה כך עולות בחשבונם אריות שלו. גם כן כחשבון יב"ק. לכאורה חוזר על דבריו מיד לקמן אלא שיש לרמז בדבריו שהכוונה היא שעולות ונוסקות אריות שמו בכבודם חשיבותם והארה שבהם, על ידי יהוד של מדרגות הברכה והקדושה, כי על ידי זאת הבקיאות של רצוא ושוב של שתי הנקודות האלו, על ידי זה מרבים בכבוד הקב"ה ונתעלה לבוש כבודו ואריות שמו. וכך כפי עלית אריות הקב"ה בכבודם בזכות יהוד הברכה והקדושה כן נרמז זה הדבר שהרי הקב"ה בחשבון יב"ק, כי כפי דרכי התשובה וצורת הא' הנרמזות בבקיאות יהוד קדושה וברכה כן יתעלה הקב"ה וכן יש לומר שהקב"ה מרמז על מידת המשפט שעל ידי אלו הדרכים יזכו ישראל לעתיד לשבת גם כן על הכסא לדון העולם במשפט צדק לפי גוויי הנשמות ומדרגות הגלולים. זמי שבקיי בהלכה שלו, בשתי הבקיאיות העולות גימטריא דרך, שבה הולכים בדרכי התשובה, לשוב לה' בכל מצב ודרגה, שזאת ההלכה שלו ההולכת בכל מקום שהיא השכינה השוכנת אתם אפילו בתוך טמאתם שבשואל. וכן במדרגה העליונה היא שוכנת דייקא על ידי התחזקות לעלות עוד ממדרגתו העליונה, שזו עיקר ההלכה שעל ידה זוכים לקיום כל ההלכות בתשובה שלמה, כי העיקר להיות בקי ברצוא ושוב לגלות השכינה בכל עת. אזי זה הבקי בהליכה הנ"ל הקב"ה עימו תמיד, שבשכילה ובזכותה לא יזוז ממנו לעולם אלא יהיו כבירת עולם וקשר תמידי ויהיה עולה תמיד עד לכתר לקבל ממנו, שגם בענין השגת הכתר באמת יש אין סוף מדרגות. והנה הלכות השכינה היא נשגבה ביותר, כי יש הבחן גדול בין ההלכות הנמשכות על ידי זאת הבקיאות לדעת הקב"ה אתנו בכל מדרגה, לבין הלכות הנמשכות מן הקדושה שבעולם שבנקודה התחתונה ללא הבקיאות הנ"ל, כי יש הלכה שהוא רצון ה' לכתחילה, אשר הופקד להתגלות ביד חכמי הדור, שזאת ההלכה היא בחינת נערה ובתה ותולדה נסתרת של השכינה, שיש בה מוחין של בחינת נערה ביחס לאמא

שהיא השכינה בעצמה המתגלה לנו, שזאת הנערה היא מצד של נער שהוא בחינת מט"ט אשר לו שש בחינות, כשר פסול טמא מהור מותר אסור, שאלו ההלכות הם לפי סברת וקבלת החכם מה שמביין מן המשנה לפי שורש גוון נשמתו, ובגללה וכסיבת אותה נערה בחינת מלכות, מאן מלכי רבנן, נאמר הלכה כפלוגי שבשמים בנקודה העליונה גם כן הסכימו שהלכה כפלוגי שבנקודה התחתונה, שהוא רק בחינת השגת כבוד עולם הזה מבלי הארת גנוי וסודות יקב וגורן התורה, אבל ההלכה שלך, משה רועה נאמן של ישראל להולכים בשדה חים לאכול עשבי הלכות קדושות, שכל כוונתך לחזק כל ישראל בקיום התורה, שיהיה רצונם בכל מדרגה, בין בעליה בין בירידה, לעשות רצון קונם ולהאמין שיש בכל מדרגה דרך והלכה לפי דרגתו, בין אם אלו הלכות בדיעבד לנמצא בנקודה התחתונה, בין אם הם עניני חסידות לנמצא בנקודה העליונה, עד שאתה משה בכל עת עולה יותר בתשובה על תשובה להשיג הכתר והרצון עליון על ידי שתיקתך, לכן ההלכה שלך שאתה מגלה אין היא בסברתך בהשגה של כבוד עולם הזה, אלא היא הלכה שנאמר בה הלכה למשה מסיני, החר הנמוך בענווה שלו לקבל מהכתר. כי מפי הגבורה שהוא בחינת דין וצמצום שבכינה בחינת אהי"ה, שאין אתה יודע כלום כביכול למרות השגתך הגבוה מכולם, לכן נתן לך הקב"ה את בתו השכינה להיות שורה עליך תמיד ללמד כל ישראל איך תשרה עליהם הלכה תמיד. כי בהלכות הבאות ממך אשר קבלת מפי הגבורה אין שום מחלוקת בין סברות פלוני לפלוני בגוויי הרקיע כי הם מקבלים גם כן ממך מן הנקודה העליונה, ולכן הכל ברור ונהיר גם להם ברצון הכתר העליון אשר קבלת ממנו בסיני ומסרת ליהושע ויהושע לזקנים וכו' וכו' עד שיוודעים כל ישראל ללא ספק איך להתקרב לקב"ה בכל עת תמיד ולהרבות בכבוד המקום תמיד.

ובנין דא, על הלכות אחרנין אומר, (משלי לא) רבות בנות עשו חיל. על הלכה דילך אומר, ואת עלית על פלגה. דאיתגברת על בלחה, בגבורה. (שופטים ו) וי' עמד גבור החיל. איתקין (ס"א) אתתקפת) בך, ואשלים בניינא דמלפא, ואיהו בני בנייניה על פומה, ועל ידה, זכאה חילקה. – לכן מפני שאתה בקי מאד בדרכי החליכה בשכינה תמיד, מה שאין כן ההלכות האחרות כנ"ל הבאות בסברת והשגת האדם כפי הכללים שקיבל לדרוש התורה, לכן על הלכות אחרות ביחס להלכה שלך נאמר, רבות בנות עשו חיל, כי יש להם כוח לעזור בחלק מן המדרגות לקיים רצון ה' אך לא יועיל תמיד בדרכי התשובה לרחוקים ולקרובים, אך על הלכה שלך הבאה מהשגת השכינה בכל עת נאמר, ואת עלית על כולנה, כי היא מגיעה מהכתר העולה על הכל, והוא בזכות שהתגברת לעלות עוד ממדרגתך העליונה שיכול להסתפק בה, ובכל זאת התגברת בגבורה, דהיינו שהתגברת על ידי סוד הגבורה והצמצום לדעת שאינך יודע, אלא קיימת הבקיאות בחינת אם אסק שמים שם אתה עדין מבלי שהשגתי מאומה, ה' עמד והשכינה שורה עליך על ידי בחינת גבורה החיל, שכוח והיל וחיות שלך דייקא על ידי בחינת גבורה כנ"ל. אתה כלי לקבלת כבוד התורה ורצוני בשלמות לכן אתקן בך התורה והלכה הברורה בכל מקום ואשלים בנין מלכות המלך, בחינת נקודה התחתונה, דהיינו שיוכו כל ישראל להמליך את הקב"ה בזכות דרכי התשובה שתגלה לעתיד לבא בחינת בקי בשוב, והוא הקב"ה בונה בינינו, שהוא בית הבחירה שהוא בחינת משה נקודה עליונה, בחינת יבחר לנו את נחלתנו, בחינת בקי ברצוא, על הפה שלך, שהוא בחינת מלכות ונקודה התחתונה שלך, ועל הפה שהיא המלכות הוא בחינת התפארת המיוחדת הנקודות, ועל ידך שהיא גם בחינת עשייה ומלכות בחינת הלכה מעשית, מתגלים דרכי החליכה בבקיאות נפלאה. אשרי חלקך משה שכונתך יזכו ישראל לשוב בתשובה שלמה בעת הגאולה במהרה בימינו אמן.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי הזוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד הזוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא בולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטם להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "ל...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פובב מונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר הזוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור הזוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר הזוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. עקר התשובה – פשיטתא ביוניו ודם וישתתן ויספל ביונות ושיפכות דמים הפאים עליו, וכוונתו הוא ממעט הדם שבהלל השמאלי וזוכה יצרו הרע, ועליוני זה זוכה לכבוד אלקי הנ"ל:
- ב. מי שרוצה לשוב להשם ותכרה, צריך להיות בקי בהלכה מאד, שלא יפיל ולא ירחיק אותו שום דבר בעולם בין בעליה בין בירידה. ובכל מה שיעבר עליו יחזק את עצמו (שקורין דער האלטיו זיד), ויקים "אם אפסי שמנים שם אתה ואציעה שאול הגד", שגם בשאלת תחיתיות יכולין להרב את עצמו ותכרה, כי גם שם הוא יתברך נמצא, בבהינת "ואציעה שאול הגד".
- ג. אפלו אם ידע האדם בעצמו שעשה תשובה שלמה, אף על פי כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה. כי מתחלה בשעשה, עשה לפי השגתו. ואחר כך בודאי בשעשה תשובה, בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם ותכרה, נמצא, לפי השגתו שמשגי עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבהינת נשמיית. נמצא שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהגשים את רוממות אלקותו ותכרה. אשרי הזוכה לתשובה פזאת:

תפילה על פי הלימוד

ונבני להיות כל ימי בתשובה תמיד. כי "מי יאמר זכיתי לבי סתרתי מחטאתי". כי אתה ידעת את לבבנו, כי הלב מערוב בפסולת ובפגניות הרבה ואפלו בשעה שאני מתודה ואומר חטאתי לפניך, גם אז באים בלבי מחשבות ררות ופגניות גדולות, עד שאני אפשר לי לדבר דבור אחד באמת בראוי. ואפלו להתודות על חטאתי מה שהחטאתי ופשיטתי באמת לפניך, גם זה נמנע מפני. על כן זבני ברחמיך הרבים להיות בתשובה תמיד, שאזכה לעשות תמיד תשובה על תשובה הראשונה. ואזכה לתקן בכל פעם פגם תשובה הראשונה, עד שאזכה ברחמיך הרבים לתשובה שלמה תשובה עלאה באמת בראוי, ואז תפתח את לבי ודעתי לדעת את שמה, ואז אדע באמת כי עדין לא התחלתי לעשות תשובה כפי עוצם גדלתך ורוממותך שתזכירני להשיג אז. ואז תזכירני באמת לעשות תשובה על תשובה, שאזכה לעשות תשובה בכל פעם על השגת הראשונה, על שהייתי מגשם את רוממות אלקותך, לפי עצם רוממותך שאזכה להשיג אחר כך בכל פעם, באפן שאזכה להיות כל ימי בתשובה תמיד, עד היום אשר תאספני אליך. ותזכירני לעולם הבא.

ליום שפלו שבת, בלו תשובה. וזכירני לזכות את יצרי, ואזכה לקים מקרא שכתוב, זוכה תודה וכוונתו. שאזכה לכבוד אותך בשני עולמות, בעולם הזה ובעולם הבא. ועזרני שאהיה בורח מן הכבוד באמת, ואזכה למעט בכבוד עצמי ולהרבות בכבוד המקום, ותשפיע עלי מכבודך הגדול, ותזכירני ברחמיך הרבים לכבוד אלקים שאזכה לכבוד דקדשה למענה לכה, ולא אהנה מן הכבוד קלל למעני, ולא אשתמש עם הכבוד כי אם לשמך ולעבודתך באמת, ועזרני שלא ישאל ולא יחוקר שום בריה על כבודי:

עזרני ה' אלקי להיות תקיף ואמין ותקן בעבודתך תמיד. ואל תניחני לפול חס ושלום לעולם. אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח מפני. וזכירני להיות עייל ונפיק. ואזכה להיות בקי בהלכה בקי בריצא בקי בשוב. בקי בעייל בקי בנפיק. ובכל מקום אוכל למצוא אותך בין בעליה בין בירידה. כמו שכתוב, אם אפסי שמנים שם אתה ואציעה שאול הגד. ואזכה לאחוז בך ולהתדבק בך תמיד. ויקים בי מקרא שכתוב, אני יודדי ודודי לי: אגא ה' יחמו ויכמרו מעיד ורחמיך ותנינותיך עלי, ויעלה ויבא זכרונך לפניך

למטוב, ורחם עלי ברחמיך הרבים, ואל תניחני ואל תמשני להשתתקע חס ושלום באלו המקומות הנמוכים והשפלים אשר באתי עד הנה. אל תעזבני ה' אלקי ואל תרחק מפני. אל תכלעני מציולה ואל תאטר עלי באר פיה". הנני והקמיני, ומעפר דלותי ומעצם שפלותי תרוממני. ויקים מקרא שכתוב, אנכי ארד עמו מצרומה ואנכי אעלה גם עלה. ותירדה יהיה תכלית העליה. חוס וחמל עלי, ושלח וישעתך ותתמכני בימיו צדקך, ותסעדני בעוצם חמלתך. ותהיה תמיד עמי. ותתן לי כח ושכל לאחוז בך תמיד, ואל תניחני לפול חס ושלום לעולם. ויקים מקרא שכתוב, כי יפול לא יוסל כי ה' סומך ידו. ותמהר ותחיש לגאלני גאלת הנפש. ותוציאני ותעלני מהיום ומעתה, מכך מיני נפילות וירידות והתרחקות מן שנתרסקתי עד הנה. מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון. חמל על דל ואביון כפוני. הנני והקמיני, הנני והקמיני שפחתי אליך כפי. מקצה הארץ אליך אקרא בעטף לבי בצור ירום מפני תנחני:

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת
חיה ליאורה בת פטריסיה

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.